

Sygn. akt VI1 U 404/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2019r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku Sekcja ds. (...) w VI Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący:	SSR Dorota Witkowska
Protokolant:	stażysta Magdalena Karpik

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2019 r. w G.

na rozprawie

sprawy J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o odszkodowanie z tyt. wypadku

z odwołania od decyzji z dnia 2 marca 2018 r., znak (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje powódce J. K. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku zrównanego z wypadkiem przy pracy jakiemu uległa w dniu 6 października 2017r. w wysokości odpowiadającej 2% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu tj. w kwocie 1618,00zł (słownie: jeden tysiąc sześćset osiemnaście złotych 00/100).

Sygn. akt VI1 U 404/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 marca 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił J. K. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy w dniu 6 października 2017r. bowiem, w zdarzeniu jakiemu uległa brak jest możliwości ustalenia związku z pracą i uznania go za wypadek przy pracy.

/k. 14 decyzja w aktach ZUS/

Od powyższej decyzji odwołała się powódka J. K. i wniosła o jednorazowe odszkodowanie w wysokości wynikającej z przepisów.

W uzasadnieniu odwołania podtrzymała, że uległa wypadkowi traktowanemu na równi z wypadkiem przy pracy podczas wyjazdu służbowego.

/k. 3 odwołanie/

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie kosztów procesu z tytułu zastępstwa procesowego Zakładu.

Pozwany podtrzymując dotychczasowe stanowisko, dodatkowo powołał się na wyrok Sadu Najwyższego z dnia 5 marca 2014r, II UK 354/13, w którym stwierdzono, że uraz doznany w czasie zorganizowanego przez pracodawcę meczu piłkarskiego nie ma związku z pracą. Zdaniem pozwanego, uwagi zawarte w ww. wyroku znajdują zastosowanie do wyjazdu integracyjnego.

/k. 15 odpowiedź na odwołanie/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka J. K. podlega ubezpieczeniom społecznym, w tym ubezpieczeniu wypadkowemu, z tytułu zatrudnienia w (...) B. Ś. S.A. na stanowisku starszego doradcy klienta korporacyjnego na czas nieokreślony.

Dowód: umowa o pracę w aktach osobowych powódki

Pracodawca powódki(...) B. Ś. S.A. organizuje regularnie wyjazdy mające na celu wzmocnienie zespołowości oraz integrację osób i zespołów należących do jednej komórki organizacyjnej, a które na co dzień pracują w G. i O.. Obecność na tego typu wyjazdach nie jest bezwzględnie obowiązkowa, ale uczestniczy w nich ponad 90% składu osobowego, a przyczyną braku uczestnictwa są pilne obowiązki zawodowe lub wcześniej zaplanowane sprawy osobiste poza czasem pracy.

Taki wyjazd został zorganizowany m.in. w dniach 6 – 7 października 2017r. w H. M. w Ł. koło O. (W. (...)).

Plan pobytu zakładał wyjazd w piątek 6 października 2017r. o godzinie 10:00 i rejestrację w recepcji Hotelu od godziny 12:00 do 12:30. Następnie planowany był lunch od 12:30 do 13:30 a od godz. 14:00 do 16:00 aktywność pt. „P. M. G. 56”, co odnosiło się do ówczesnej zmiany lokalizacji siedziby Regionu G.. Następnie planowane były od godz. 16:00 do 16:30 kanapki, ciasto, kawa, herbata, a po nich od godz. 16:30 do 20:00 korzystanie z atrakcji hotelowych jak sauna, basen, jacuzzi, strefa SPA. Od godz. 20:00 do 3:00 zaplanowano kolację i dyskotekę.

Wyjazd był zaplanowany w sobotę 7 października 2017r. po śniadaniu do godz. 12:00 zgodnie z dobą hotelową.

Szczegółowy program aktywności pt. „G. M.P. 56” nie został określony w planie wyjazdu, gdyż aktywności miały tu być zainicjowane oddolnie przez pracowników. Sprzyjające warunki atmosferyczne umożliwiły spotkanie się pracowników na zewnątrz obiektu hotelowego.

W związku z wyjazdem powódka otrzymała polecenie wyjazdu służbowego od dnia 6 października 2017r. od godziny 8:00 do dnia 7 października 2017r. do godziny 15:00 na trasie G. - W.. Jako uczestnik wyjazdu powódka zachowała prawo do wynagrodzenia, tak jakby wykonywała obowiązki na stanowisku.

Dowód: polecenie wyjazdu służbowego k. 46, plan wyjazdu integracyjnego – e-maile, k. 37-38, wyjaśnienia pracodawcy k. 45.

Powódka jako starszy doradca ds. klientów korporacyjnych odpowiada za pozyskanie klienta oraz jego pełną obsługę w zakresie rozpoznawania potrzeb, deponowania środków, udzielania kredytów, leasingu i faktoringu. Jej praca nie polega wyłącznie na przebywaniu w biurze w oddziale banku, lecz również na wyjazdach do klientów czy na inspekcję kredytową. Do obowiązków powódki należy także uczestniczenie w konferencjach, gdzie corocznie są dwa wyjazdy służbowe organizowane przez dyrektora regionalnego i jeden przez prezesa banku.

Omawiany wyjazd w dniu 6 października 2017r. był po to, aby pracownicy się integrowali, bo na co dzień spędzają dużo czasu poza Oddziałem, a muszą razem współpracować dla kompleksowej obsługi klientów. Pracownicy podczas

wyjazdu wymieniają się swoim doświadczeniem. Nadto w dniu 6 października 2017r. pracownicy normalnie odbierali telefony od klientów, tak jakby byli w pracy.

Bezsporne, niezaprzeczone informacyjne wysłuchanie powódki – k. 55 e-protokół rozprawy z dnia 28 listopada 2018r.

W dniu 6 października 2017r. w trakcie pobytu na wyjeździe, powódka poślizgnęła się na trawie, kiedy około godz. 14:00 po obiedzie wychodziła wraz z grupą innych pracowników przedh. M., gdzie miały odbywać się zajęcia integracyjne. Powódka akurat szła po walizkę i umawiała się na spotkanie, kiedy już walizkę odbierze.

Wypadek powódki spowodował, że zajęcia pn. „G. M.P. 56” nie odbyły się.

Dowód: protokół (...) ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy, k. 4-5 w aktach ZUS; niezaprzeczone wyjaśnienia powódki, e-protokół rozprawy z dnia 28 listopada 2018r., k. 55; wyjaśnienia pracodawcy k. 45.

Bezspornym jest, że pracodawca powódki uznał jej wypadek z dnia 6 października 2017r. za wypadek zrównany z wypadkiem przy pracy.

W wyniku wypadku powódka doznała chondropatii stawu rzepekowo-udowego prawego, co spowodowało u niej 2% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu zgodnego z pozycją 156 tabeli uszczerbków, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz.U. 2013.954 – tekst jednolity, ze zm.)

Wskazana powyżej dysfunkcja stawu kolanowego prawego (chondropatia), niewątpliwie ma związek z wypadkiem z dnia 6 października 2017r.

Badanie sądowo-lekarskie nie wykazało ograniczeń zakresu ruchu stawu kolanowego oraz niestabilności w zakresie stawu, co uzasadnia wysokość uszczerbku. Zaś, cechy wysokiego ustawienia i lateralizacji rzepki (USG) jako cechy osobnicze, niezwiązane z wypadkiem, nie miały znaczenia dla określenia uszczerbku na zdrowiu związanego z wypadkiem, choćby z powodu symetrycznych zmian choroby.

Dowód: opinia biegłego sądowego ortopedy i traumatologa narządu ruchu W. P., k. 58-59.

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o okoliczności bezsporne w tym niezaprzeczone przez pozwanego wyjaśnienia powódki złożone w obecności pełnomocnika pozwanego na rozprawie w dniu 28 listopada 2018r. oraz w oparciu o dowody w postaci dokumentów i opinii biegłego sądowego ortopedy W. P..

Oceniając dowody Sąd dał im wiarę w zakresie jaki wskazano, bowiem w tym zakresie dowody te wzajemnie się potwierdzały lub uzupełniały tworząc logiczną i spójną całość.

Oceniając dokumenty Sąd miał na uwadze, że ich autentyczność i prawdziwość nie była kwestionowana przez strony, ani nie budziła wątpliwości Sądu.

Okoliczności bezsporne nie budziły wątpliwości Sądu znajdując swoje potwierdzenie w dokumentach lub zgodnych oświadczeniach stron. Wyjaśnienia powódki Sąd uznał za wiarygodne, gdyż były spontaniczne, szczerze oraz spójne z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym. Nadto pozwany także ich nie kwestionował.

Oceniając natomiast opinię biegłego sądowego Sąd podzielił ją w całości, bowiem opinia biegłego była spójna, logiczna, konsekwentna i przekonująco uzasadniona. Biegły szczegółowo uzasadnił na jakiej podstawie dokonał ustaleń medycznych i oceny stanu zdrowia powódki. Biegły oparł opinię nie tylko na dokumentacji, w tym dokumentacji

medycznej, ale również na badaniu sądowo – lekarskim. Zatem biegły dysponował materiałem kompletnym do wydania opinii. Jednocześnie opinię wydała osoba posiadająca wiedzę specjalną z dziedziny medycyny adekwatnej do urazu powódki, której to osoby wiedza poparta jest doświadczeniem zawodowym. Sąd nie znalazł podstaw, aby omawianą opinię zakwestionować z urzędu, zwłaszcza że zarówno powódka jak i pozwany także nie zgłaszali zastrzeżeń do opinii, co pozwany wyraził wprost w piśmie z dnia 13 maja 2019r. (k.69).

Oceniając zaś odwołanie Sąd miał na uwadze, że zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz.U. z 2017r., poz. 1773 – dalej ustawa wypadkowa) za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych;
- 2) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 3) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Zgodnie z art.3 ust 2 na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej w okolicznościach innych niż określone w ust. 1, chyba że wypadek spowodowany został postępowaniem pracownika, które nie pozostaje w związku z wykonywaniem powierzonych mu zadań;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

W ocenie Sądu zdarzenie, jakiemu uległa powódka w dniu 6 października 2017r. spełnia przesłanki uznania za wypadek traktowany na równi z wypadkiem przy pracy, który miał miejsce w podróży służbowej.

Nie ulega wątpliwości i nie było kwestionowane, że omawiany wypadek powódki był zdarzeniem nagłym i spowodowanym przyczyną zewnętrzną, bowiem doszło do niego wskutek nagłego niespodziewanego poślizgnięcia się na trawie. Nie kwestionowano również, że zdarzenie spowodowało uraz, ani nie kwestionowano – po opinii biegłego sądowego – że uraz spowodował u powódki długotrwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 2%.

W ocenie Sądu nie można też mieć wątpliwości co do tego, że zdarzenie nastąpiło w czasie podróży służbowej powódki.

Przepisy ustawy wypadkowej nie definiują pojęcia "podróż służbowa". Jak wynika z art. 77⁵ § 1 k.p. podróżą służbową jest wyjazd pracownika na polecenie pracodawcy poza miejscowość, w której znajduje się siedziba pracodawcy lub poza stałe miejsce pracy w celu wykonania zadania służbowego.

W piśmiennictwie podkreśla się, że podróż służbowa dzieli się na okresy, w których pracownik pozostaje w czasie pracy i na czas, w którym pozostaje w podróży, wykonując czynności związane z przemieszczaniem się, pobytem poza miejscem zamieszkania, korzystaniem ze zwykłego odpoczynku (por. A. Sobczyk, Podróż służbowa, s. 207; wyr. SN z 26.7.1972 r., III PZP 23/72, OSNCP 1973, Nr 3, poz. 51). Ustalenie pozostawania pracownika w podróży służbowej (pracowniczej) ma zasadnicze znaczenie dla oceny zdarzeń zaistniałych właśnie poza czasem i miejscem świadczenia pracy, w sferze prywatności, podczas czynności prawnie i życiowo uzasadnionych wykonywaniem zadań powierzonych do wykonania poza stałym miejscem świadczenia pracy (wyr. SN z 30.5.2001 r., I PKN 424/00, OSNP 2003, Nr 7, poz. 172). Ochrona w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, rozciągająca się na cały czas odbywania podróży służbowej, nie jest w jej ramach jednolita. Jeżeli pracownik ulegnie nieszczęśliwemu wypadkowi podczas lub w związku z czynnościami wykonywanymi w celu realizacji w podróży służbowej – polecenia przełożonych lub pewnych czynności pracowniczych, to wypadek taki zostanie uznany za wypadek przy pracy. Tak samo zostanie zakwalifikowany wypadek

podczas wykonywania czynności na rzecz pracodawcy lub w związku z nimi, nawet bez polecenia (por. art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2). Wypadki zrównane z wypadkami przy pracy zdarzają się w pozostałym czasie trwania podróży służbowej – tak: M. G. [w:] M. G., B. G. (Ustawa o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Komentarz, 2012r., C.H.Beck, art. 3, nb. 228,229).

Zgodnie z prezentowanym w orzecznictwie stanowiskiem „art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy wypadkowej traktuje na równi z wypadkiem przy pracy wypadek, jakiemu pracownik uległ w czasie podróży służbowej w okolicznościach innych niż oznaczone w art. 3 ust. 1, chyba że wypadek spowodowany został postępowaniem pracownika, które nie pozostawało w związku z wykonywaniem pracy. Powołany przepis nie ustala szczególnej, samodzielnej ochrony pracownika wykonującego pracę w czasie podróży służbowej w rozumieniu prawa pracy, bowiem pracownik podlega wówczas ochronie na zasadach określonych w przepisie art. 3 ust. 1 pkt 1-3 ustawy wypadkowej. Istota ochrony pracownika na podstawie tego przepisu sprowadza się do rozciągnięcia szczególnej ochrony ubezpieczeniowej w podróży służbowej także na okoliczności należące do sfery prywatnych spraw pracownika. W praktyce oznacza to, że w ramach podróży służbowej pracownik jest objęty ochroną ubezpieczeniową nie tylko podczas wykonywania czynności zleconych mu do wykonania w czasie podróży oraz w czasie drogi do miejsca docelowego i z powrotem do stałego miejsca zamieszkania, lecz przez cały czas pobytu w takiej podróży. (...)Przy kwalifikowaniu danego zachowania jako pozostającego w związku z podróżą służbową należy badać, czy w łączności z nią pozostawał cel zachowania pracownika, czy też miało ono wyłącznie prywatny charakter. Przy czym zachowaniami niepozostającymi w związku z wykonywaniem powierzonego zadania i sprzecznymi z celem podróży służbowej są te zachowania ze sfery prywatnych spraw pracownika, które nie były konieczne z punktu widzenia celu i warunków odbywania podróży służbowej, to znaczy z potrzebą realizacji powierzonych mu zadań (tak w wyroku z dnia 12 lutego 2004 r., II UK 236/03, niepublikowany).”(patrz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2015r., II UK 370/14).

Z kolei Sąd Okręgowy w Łodzi w wyroku z dnia 29 września 2016r., sygn. akt VIII Ua 52/16 wyraził pogląd, że: „nie można uznać, iż część integracyjna wyjazdu (obejmująca jazdę na nartach w grupach z instruktorem) miała charakter nieobowiązkowy, rekreacyjny. W warsztatach tych mieli bowiem uczestniczyć wszyscy oddelegowani. Niewątpliwie obowiązkowe były więc zajęcia w ramach bloku szkoleniowego, jak i zajęcia plenerowe - jazda na nartach w grupach z instruktorem. Już z programu (agendy) szkolenia w pełni zaakceptowanego przez pracodawcę wynikało bowiem, że celem wyjazdu będzie zarówno szkolenie, jak i integracja delegowanych pracowników. Z treści harmonogramu wyjazdu nie wynikało natomiast, aby zajęcia plenerowe nie były obowiązkowe, a udział w nich zależał tylko od woli uczestników. To, że zajęcia integracyjne odbywały się w plenerze i miały charakter rekreacyjny, nie oznacza, iż czas ich trwania stanowił czas wolny delegowanych pracowników płatnika składek. Pracodawca ma bowiem swobodę w kształtowaniu zakresu i formy wymaganych przez siebie szkoleń. Podkreślenia wymaga również, iż planowanym celem szkolenia była też integracja zespołu. To natomiast wyraźnie przeczy tezie, że zajęcia integracyjne nie były powiązane z elementami zawodowymi i służyły przede wszystkim celom socjalnym i rekreacji.

Przechodząc zatem na grunt niniejszej sprawy należy podkreślić, iż powódka uczestniczyła w wyjeździe o charakterze integracyjnym, na polecenie przełożonego i w związku z wystawioną przez pracodawcę delegacją służbową. W delegację służbową udała się służbowym samochodem jako kierowca wioząc trzy inne osoby, co podnosiła w odwołaniu. Wyjazd odbywał się w normalnym dniu roboczym tj. w piątek 6 października 2017r. i w tym dniu doszło do wypadku. Ponieważ był to dzień roboczy, uczestnicy wyjazdu odbierali telefony służbowe od klientów banku. Nadto powódka zachowała za czas wyjazdu prawo do wynagrodzenia. W ocenie Sądu cel integracyjny wyjazdu nie odbiera mu charakteru służbowego ani nie pozbawia związku z pracą, bowiem zajęcia integracyjne miały wzmacniać zespołowość i integrować osoby oraz zespoły należące do jednej komórki organizacyjnej. Tak określony cel wyjazdu służył interesom pracodawcy, a ustalony program aktywności miał ten cel realizować. Zatem obecność powódki na wyjeździe w ramach delegacji służbowej, jak najbardziej zachowywała związek z pracą. Natomiast do samego zdarzenia doszło w momencie, kiedy powódka udawała się po walizkę przed zajęciami integracyjnymi. Jednakże ta okoliczność zachowywała związek z celem podróży służbowej i przez to powódka w tym czasie pozostawała pod ochroną ubezpieczeniową, bowiem nie budzi wątpliwości Sądu, że skoro podróż służbowa obejmowała nocleg, to w pełni zasadnym było posiadanie rzeczy w walizce i przeniesienie ich do miejsca kwatery. Zatem uznać należało,

że skoro do wypadku doszło podczas czynności życiowo uzasadnionej w podróży służbowej, to powódka uległa wypadkowi zrównanemu z wypadkiem przy pracy i zachowała prawo do świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego, w tym prawo do jednorazowego odszkodowania, tak jak to prawidłowo uznał płatnik.

Z treści art. 11 ust. 1 ustawy wypadkowej wynika, że ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. Przepis art. 12 ust. 1 w/w ustawy stanowi, iż jednorazowe odszkodowanie przysługuje w wysokości 20 % przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, z zastrzeżeniem art. 55 ust. 1. Do ustalenia wysokości jednorazowego odszkodowania przyjmuje się przeciętne wynagrodzenie obowiązujące w dniu wydania decyzji Zakładu. W okresie od dnia 1 kwietnia 2017r. do dnia 31 marca 2018r. kwota jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy wynosiła 809 zł za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, co wynika z Obwieszczenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2017r. w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej (M.P. 2017r., poz. 283).

Ponieważ powódka na skutek wypadku z dnia 6 października 2017 r. traktowanego na równi z wypadkiem przy pracy doznała 2 % uszczerbku na zdrowiu, tak więc kwota odszkodowania na jej rzecz wyniosła 1.618 zł.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. oraz cytowanych powyżej przepisów, uznając odwołanie powódki za uzasadnione, orzekł jak w sentencji.